

Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение
«Детский сад №24 «Кэскил» МР «Хангаласский улус».

Сага дьыллыгы утренник сценарийа

Михайлова М.И.

Воспитатель МБДОУ д/с №24 “Кэскил”

Барыта: Төрөппүттэр, ыалдыттар киирэн олороллор.

Вед.: Күндү төрөппүттэр, убаастабыллаах ыалдыттар. Энигини барыгытын кэлэн иһэр Сага Дьыл бырааһынньыгынан итиитик – истинник эбэрдэлиибит! Баҕарабыт эһиэхэ, хас биирдии дьэ – кэргэннэ доруобуйаны, дьолу, үөрүүнү эрэ аҕаллын.

Бүгүн биһиги бырааһынньыкпытыгар ыалдыттаан оҕолоргутун кытта бииргэ үөрүн – көтүн диэн ынырабыт.

Фонограмма тыаһыыр: бой курантов.

Онтон түргэн музыканан оҕолор сырсан киирэллэр. Ёлканы төгүрүччү көрөн тураллар.

Вед.: Бүгүн Сага Дьыл күнэ үүннэ. Бүгүн эмиэ биһиэхэ киэргэллээх харыйа ыалдыттыы кэллэ. Хайдах, туох киэргэллээх эбитий?

Оҕолор: Оонньоурдар, хаардар, мишура киэргэллээх.

Вед.: Хайа оҕолоор, харыйабыт туга тийбэтий?

Оҕолор: Уота суох!

Вед.: Кырдык да уота суох. Оҕолоор харыйа уотун умай диэн көрдөһүөбүн эрэ.

Оҕолор.: Умай, умай
Киэргэллээх харыйа
Сүүс араас уоккунан!

Харыйа уота умайар, бары таһыналлар.

Бары ытыстарын таһыналлар.

Музыка тыаһыыр, коридорга ким эрэ ытыыра иһиллэр.

ЫЫТААЧЧЫ: Оҕолор, истиң эрэ, ким эрэ ытыыр. Ким эрэ кэлэн иһэн мунаан хаалбыт быһылаах. Ытыспытын өссө күүскэ таһыныахха, ыраахтан истэн тийэн кэлиэ.

*Музыка тыаһыыр, Снеговик киирэн кэлэр,
кени ытыыр, муннун үтүлүгүнэн бүөлүүр.*

ЫЫТААЧЧЫ: Кени ытыыр эбит дии. Оҕолор, биллигит дуо, бу кимий?
Оҕолор – Снеговик!

ЫЫТААЧЧЫ: Дорообо, Снеговик! Эн туохтан хомойдун, санаарбаатын?

СНЕГОВИК (*ытыыр, тугу эрэ көрдүүр*): Мин иэдээңнэ түбэстим, бу – бэйэбит да көрүң!

(үтүлүгүн сирэйиттэн ылбыта муннута суоҕа көстөр)

ЫЫТААЧЧЫ: Снеговик, онтон муннун ханна баарый?!

СНЕГОВИК (*харабын уутун сотто-сотто*): мин ыраас хаарга оонньуу, мэниктии сылдьаммын моркуоп муннубун сүтэрэн кэбистим. Муннута суох хайдах буолабын?

ЫЫТААЧЧЫ: Санаарбаама, биһиги эйиэхэ көмөлөһүөхпүт, муннугун көрдүөхпүт.

- Оҕолор, сизэпитин көрүң эрэ, бабар онно киирэн хаалбыта буолуо Снеговик муннута. Онтон олоппосторгут анныгар көрүң эрэ, баар дуо?

Оҕолор көрдүүлэр

ЫЫТААЧЧЫ: Снеговик, санаарбаама, хата оҕолору кытта оонньоо.

СНЕГОВИК: Мин олус сөбүлээн хаарынан оонньоубун.

ЫЫТААЧЧЫ: Онтон биһиэхэ хаардар эмиэ бааллар, оонньооххайың.

Оонньоу

СНЕГОВИК: Эһигини кытта оонньоу сылдьар олус учугэй да буоллар, мин муннубун көрдүөхпүн наада (*көрдүүр*)

ЫЫТААЧЧЫ: Снеговик, арай моркуоп мунну оннугар хаар мунну хатаатахха? Кырасыабай бабайы маңан муннуланан.

СНЕГОВИК (*тутан көрөр*): Суох, хаар муннуну бабарбаппын, моркуоппун кердүөм.

ЫЫТААЧЧЫ: Мин биллим! Оҕолор, биһиэхэ күһүн тиичээн кэлэ сылдьыбыта дии, кини эриэхэ хаалларбыта, бу баар! Бабар эриэхэттэн мунну сөп түбэһиэ....

СНЕГОВИК (*тутан керер*): Суох, эриэхэ муннуну бабарбаппын, моркуоппун көрдүөм. (*ытыыр*)

ЫЫТААЧЧЫ: Ытаама-ытаама, биһиэхэ күһүн өссө ёжик кэлэ сылдьыбыта, кини тэллэй хаалларбыта, бу баар! Бабар тэллэйтэн мунну сөп түбэһиэ...

СНЕГОВИК (*тутан керер*): Суох, тэллэй муннуну бабарбаппын, моркуоппун көрдүөм. (*ытыыр*)

ЫЫТААЧЧЫ: Оҕолор, куьун биһиэхэ өссө ким кэлэ сылдьыбытай? Куобах кэлэ сылдьыбыта, кини биһиэхэ корзина моркуоп хаалларбыта дии!!! Бабар онно эн муннун бара буолуо, көрүөххэйиң эрэ....

(корзинаалаах моркуоптан Снеговик муннутун булан ылар)

СНЕГОВИК: Бу баар, бу баар мин муннум! Самай кырасыабай муннум!!!! (*муннун кэтэр, уерэр, музыка тыаһыыр, ункуулуур*)

- Баһыбаларын, муннубун булбуккутугар! Онтон мин эһиэхэ остуоруйа кэһиилээх кэлбитим. Көрүөххүтүн бабарабыт? Чэ, чуумпуран олорон көрүң.

ЫЫТААЧЧЫ – Арай биирдэ олорбуттара эбитэ үһү оҕонньордоох эмээхсин,
кинилэр

«Дьиэттэн» Оҕонньордоох Эмээхсин тахсаллар

Оҕонньор - О-хо-хо!

Эмээхсин – Э-хэ-хэ!

Оҕонньор – Чуңкуйдун дуо, эмээхсин?

Эмээхсин – Чуңкуйдум, оҕонньор!

Оҕонньор – Онтон таһырдыа оҕолор оонньоу сылдыаллар, ырыа ыллыыллар. Көрөргө олус да үчүгэй...

Эмээхсин – Биһиги сиэннээхпит эбитэ буоллар, кини эмиэ оҕолору кытта оонньоу-көрүлүө этэ...

Оҕонньор – Таһырдыа тахсан көрүөххэ...

ЫЫТААЧЧЫ – Оҕонньордоох эмээхсин таһырдыа тахсыбыттара оҕолор үөрүү-көтүү бөҕө, ырыа ыллыыллар, үңкүүлээн тэйэллэр..

Ырыа « _____ »

«Хаардаах үңкүү» (үңкүү кэнниттэн оҕолор хаардарын харыйа анныгар чөмөхтөөн уураллар)

«Снеговиктар үнкүүлэрэ»

Оҕонньор – Эмэхсин, онтон бу кылабачыгас хаартан бэйэбитигэр сиэн кыыста оңоруохха

Эмээхсин – Бу да оҕонньор, ону-маны кэпсээн...

Оҕонньор – Онтон боруобаҕа боруок суох, баҕар туһа тахсыа....

(Оҕонньордоох эмээхсин хаары чөмөхтүүлэр, бүтээнэр таңаһынан бүрүйэллэр)

Оҕонньор – Олус да элбэх хаар түспүт, оҕолор, кэлэн оонньоң!

(Хаар чөмөхтөрө)

Оонньоу «Хаары хомуй» (оҕонньор хаардаах иһити өрө ыһар, оҕолор биирдши хаары ылан төптөрү иһиккэ угаллар)

(оонньоу кэмигэр биллибэтинэн Хаарчаана «хаар чөмөҕүн» анныгар киирэн олорор)

Эмээхсин – Оҕонньор, кэл... Көр эрэ, хаарбыт хамсыыр дии

(Таңаһы арийбыттара Хаарчаана тахсар кэлэр.

Олоньордоох эмээхсин сохуйаллар, үөрэллэр.)

Олоньор – Олус да кэрэ кыысчаан!

Эмээхсин – Бу биһиги сиэммит дуо? Тугун бэрдэй!

Олоньор – Ким диэн ааттыбыт сиэммитин?

Эмээхсин – Хаартан чочуйан(?) оңолуллубутун иһин Хаарчаана диэн аатыахха!

Хаарчаана – Дорообо эбээ, дорообо эһээ! Мин эһиэхэ көмөлөһүөм, дьиэни-уоту хомуйоум, уута баһан аһалыам, чээйдэ өрүөм.

(Биэдирэ ылан уу баһа барар)

ЫТААЧЧЫ – Хаарчаана уу баһа барбыт, арай көрбүтэ оһо бөһө ооньуу сылдыар эбит.

Хаарчаана - Тула бары үөрэллэр-көтөллөр, арай миигин ким да ыңырбат.

ЫТААЧЧЫ – Оһолоор, Хаарчаананы ооньууга ыңырыабың

Ооньуу « _____ »

Хаарчаана – Эһигини кытта ооньуу сылдыар олус да үчүгэй эбит, өссө да ооньуохха, ол да буоллар мин Эбээлээх Эһээбиттэн көңүллэттэн кэлиэм
(биэдирэтин ылан дьиэһэ барар оһоньордоох эмээхсин дьиэттэн утары тахсаллар)

Хаарчаана – Эбээ, Эһээ, оһолору кытта ооньуу барарбын көңүллээң.

Олоньор – Оһолору кытта баран ооньоо, ооньоо

Эмээхсин – Сэрэнэн сырыт, ыраах барыма, муһан хаалыаң *(Оһоньордоох эмээхсин илиилэринэн сапсыйаллар)*

Хаарчаана – *(хааман иһэн саңарар)* Өр да хаамтым, доһотторбуттан хаалан хааллым.

Ау! Ау! Ким да суох... Арай үөһээ халлааңна сулустар күлүмнүүллэр.

Сулусчааннар, сулусчааннар, халлаантан түһэн миэхэ көмөлөһүң, суолбун сырдатың!

«Сулусчааннар үңкүүлэрэ» *(үңкүү кэнниттэн «сулустарын» Хаарчаанаһа биэрэллэр)*

Хаарчаана – Сулусчааннар, дьүөгэлэрим, көтөн кэлэн абыраатыгыт даһаны,

куттамытым ааста... Дьиэбин хайдах булабын, хайа диэки барабын?

ЫЫТААЧЧЫ – Хаарчаана, куттаныма. Манна, тыаба, кыыллар бааллар, кинилэри
ыңырыахха. Куобахчааннар, кэлиң, Хаарчаанаба көмөлөһүң.

Куобахтар тахсаллар.

«Куобахтар үнкүүлэрэ»

Хаарчаана – Куобахчааннар, мин дыиэбэр хайдах тийэбин?

Куобахтар – Оол онно, тыа сабатыгар, муус дыиэ баар. Онно бар.

Хаарчаана – Ол диэбэ ким олороруй?

Куобахтар – Тымныы Моруос ошонньор!

ЫЫТААЧЧЫ - Хаарчаана, ыксаа, Тымныы Моруос ошонньор оболорго бараары
хомунан эрдэбэ буолуо.

Хаарчаана – Сулустарынан сырдатан ол дыиэни көрдүү бардым (*барар*)

ЫЫТААЧЧЫ – Ол кэмңэ Обонньордоох Эмээхсин сиэннэрин сүтүктээннэр көрдүү
барбыттар

(Дыиэттэн Обонньордоох Эмээхсин тахсаллар)

Обонньор – Сиэммит кыыс Хаарчаана ханна бааргыный, ау!

Эмээхсин – Аны ким биһиэхэ уу абалар, ким ырыа ыллыыр?

ЫЫТААЧЧЫ – Долгуйумаң, долгуйумаң! Истэбит дуо, чуораан тыаһыыр, ким эрэ
атынан айаннаан иһэр. Арааһа, Тымныы Моруос быһылаах. Бары
ыңырыабың кинини. Дед моруоһу ыңырабыт.

Оболор ыңыраллар, Тымныы Моруос Хаарчааналыын тийэн кэллэр

Моруос – Эһэ-һэй! Дорооболоруң!

Обонньордоох Эмээхсин – ТымныыМоруос, махтал, Хаарчаананы абалбыккар!

Моруос – Саргылаах Саңа Дьыл салаллан кэлбитинэн бары оболору, ыалдыттары
эбэрдэлиибин! Чэйиң эрэ, оболор, бырааһынныктаабы хоробуокка
туруобуң!

Хоровод ,үнкүү. Төрөппүттэри кытта ырыа.

Моруос – Олус үчүгэйдик ыллаатыгыт, үңкүлээммин ууллаары гынным.

ЫЫТААЧЧЫ- Оџолор, Моруоспут ууллаары гыммыт, бары бииргэ кинини үрүөџүң! (оџолор бары үрэллэр) Моруос, ыраахтан кэлэн сылайбытын буолуо, олорон сынньан, оџолор эйиэхэ хоһоон ааџахтара.

Хоһооннор, Снеговиктар үнкүүлэрэ.

ЫЫТААЧЧЫ – Тымныы Моруос, оџолору аралдьытан, оонньуута толкуйдуурун буоллар?

Моруос – Мин оонньуурбун дьэ сөбүлүүбүн!

Оонньуу (*Моруос харыйа диэки хайаһан турар, 10 дылы ааџар, оџолор тюль кэннигэр саһаллар. Моруос оџолору көрдүүр, олоппостор анныларын, харыйа кэннигэр көрөр, төрөппүттэртэн ыйыыталаһар. Онтон тюль диэки барар, «Манна кимнээх харахтара чаџылыһар? Кимнээх атахтара көстөрүй?» Тюлю арийар: «Бу бааллар эбит дии, оџолорум», оџолору булан ылар)*

Моруос – Эһиги наһаа үчүгэйдик ыллаатыгыт, үнкүүлээтигит, хоһоон аахтыгыт. Мин оџолорбор эмиэ кэһиилээх кэлбитим. Билигин эһиэхэ подароктарбын түнэтиэм.

Дед моруос мөһөөччүгүн хаһар, көрдүүр. Кып –кыракый ёлка оонньуурун булан таһаарар. Үөрэ түһэр.

Моруос – Бу, бу! Дьэ буллум. Оџолорго көрдөрөр.

Хаарчаана (хомойбут куолаһынан) – Эһээ, көр эрэ, манна наһаа элбэх оџо баар дии. Онтон эн оонньуурун кып – кыра уонна биир эрэ устуука дии.

Моруос – Эн хайдах буоллун, умнан кэбистин дуо? Мин аптаах торуоскалаахпын дии. Билигин мин аптаах торуоскабынан охсуом уонна аптаах тыллары санарыам даџаны бу кып – кыракый оонньуурбун улахан да улахан гыныам. Онтон эһиги,оџолоор, миэхэ көмөлөһөөрүн эрэ. Мин кэннибиттэн бары үтүктэн иһээрин, сөп дуо?

1,2,3 – кырачаан оонньуурум улаат!

Ити курдук 3 –тэ хатылыыр. Ол кэмнэ уот умулар, улахан шарик киллэрэн уурабыт. Ол иһигэр подароктар бааллар.

Подарок биэриитэ.

Хаартыскаџа түһүү

Моруос – Барар кэммит тийэн кэллэ, эһиил эмиэ кэлиэхпит!

Хаарчаана – Саңа Дьылынан!

Моруос – Көрсүөххэ диэри!